

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/9/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814205323
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8814205323.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti povinnej E. T., nar. XX.XX.XXXX, V. XX/XX, Q. nad M., o vymoženie 2.755,56,-eur s prísl., o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Er/588/2014-41 zo dňa 09.09.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e s a uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvého stupňa“) žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 01.08.2014 zamietol.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dňa 08.08.2014 bola súdu prvého stupňa doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho Rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie s.r.o., Košice, sp.zn. II/2011-5943 zo dňa 17.10.2011. Predmetný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24.11.2011 a vykonateľnosť dňa 27.11.2011.

Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len Exekučný poriadok), § 23a ods. 1 zákona č.634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu 23.09.2005, § 39, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1 a 3, § 54 ods. 1, druhá veta Občianskeho zákonníka účinného do 31.12.2007, § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení ku dňu 23.09.2005, § 4 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov a poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora EU vo veci Pohotovosť s.r.o., C-76/10.

Preskúmaním listinných dôkazov zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s., (ďalej len „právny predchodca oprávneného“) a povinná uzavreli dňa 23.09.2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. 0179537026. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 04.11.2009 uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného ako postupcom a oprávneným ako postupníkom, bola pohľadávka postúpená na postupníka - spoločnosť EOS KSI, Slovensko, s.r.o. Zistil, že v bode 18.1 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré

sú súčasťou predmetnej zmluvy o úvere je upravená rozhodcovská doložka v ktorej sa banka (právny predchodca oprávneného) a klient (povinná) dohodli, že všetky spory, ktoré vznikli alebo vzniknú z bankových obchodov alebo v súvislosti s nimi, ako aj spory ktoré vznikli zo zmlúv upravujúcich bankové produkty (prevod peňažných prostriedkov, vydávanie a používanie platobných kariet, elektronické služby) alebo v súvislosti s nimi, vrátane sporov o ich platnosť, výklad alebo zrušenie, bude prejednávať a rozhodovať Rozhodcovský súd.

Zmluvu o úvere uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného a povinnou posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to vzhľadom na povahu účastníkov zmluvného vzťahu, kde právny predchodca oprávneného vystupoval v pozícii dodávateľa, ktorý konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, a oprávnená v pozícii spotrebiteľa, ktorý nekonal v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Mal za to, že ide o zmluvu typovú (adhéznú, formulárovú), ktorú dodávateľ uzatvára vo viacerých prípadoch a voči vopred neurčenému počtu spotrebiteľov, ktorí obsah zmluvy podstatným spôsobom vôbec neovplyvňujú a všeobecné zmluvné podmienky sú vopred pripravené bez možnosti ich modifikácie.

Dospel k záveru o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky, pretože spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach medzi spotrebiteľom a dodávateľom v neprospech spotrebiteľa a ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Mal za to, že rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože nebola spotrebiteľom osobitne vyjednaná a núti spotrebiteľa neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu a vzdať sa ústavného práva na spravodlivý proces pred nezávislým súdom. Keďže právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie v predmetnej veci bola založená na absolútne neplatnom, neexistujúcom právnom úkone, súd prvého stupňa po preskúmaní exekučného titulu dospel k záveru, že je vydaný v rozpore so zákonom a preto v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku návrh na vykonanie exekúcie zamietol.

Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie oprávnený z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora (ES) vo veci ASTURCOM, ustanovenie § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní a na ustanovenie § 159 Občianskeho súdneho poriadku a namietal, že súd prvého stupňa prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Exekučný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť exekučného titulu. Skúma iba jeho formálnu a materiálnu vykonateľnosť. Právoplatný rozhodcovský rozsudok má tie isté vlastnosti ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu, z čoho vyplýva, že je prekážkou pre opätovné prejednanie veci, je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie je vykonateľný, teda je spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Neprijateľnosť rozhodcovskej doložky nie je možné konštatovať ani s odvolaním sa na ustanovenia Smernice 93/13/EHS v kontexte úvah vyplývajúcich z prílohy 1 písm. q) Smernice. Zo slovenského ani z európskeho práva nemožno za súčasného právneho stavu vyvodzovať záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, ale neuplatnil si ich. Namietaným postupom a rozhodovaním súdu dochádza k neoprávnenému zásahu do základného práva oprávneného na súdnu ochranu a k porušovaniu princípov právnej istoty. Oprávnenému je znemožnené efektívne uspokojenie jeho pohľadávky v exekučnom konaní, ktoré prebieha na podklade právom uznaného exekučného titulu. Takýto postup môže založiť zodpovednosť štátu za škodu. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3M Cdo 11/2000 zo dňa 26.09.2011, z ktorého vyplýva názor, že pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy, je možné preskúmvanie správnosti rozhodcovského rozsudku exekučným súdom, len pokiaľ ide o dôvod uvedený v § 45 ods. 1 písm. c) Zákona o rozhodcovskom konaní. Z citovaného ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní vyplýva, že rozpor s dobrými mravmi je viazaný na plnenie a nie iba na o, či samotná spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú podmienku. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

Zákonný sudca podanému odvolaniu nevyhovel v súlade s ust. § 374 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len O.s.p.).

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v zmysle zásad ust. § 212 O. s. p. preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že odvolanie oprávneného nie je opodstatnené.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach

konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Napr. vo veci sp. zn. 3Cdo 146/2011 uviedol, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný. Obdobný právny záver vyplýva aj z uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6Cdo 143/2011, sp. zn. 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 55/2011, sp. zn. IV. ÚS 60/2011 a nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 01.11.2011.

Odvolací súd nevidí žiadny dôvod na to, aby sa uvedené právne závery nemali vzťahovať aj na stav, keď rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, pretože podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne, ako keď rozhodcovská zmluva nebola uzavretá.

Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie sp.zn. II/2011-5943 zo dňa 17.10.2011 s vyznačeným dátumom právoplatnosti dňa 24.11.2011 a vykonateľnosti dňa 27.11.2011 (v spise na č. I. 3-6), ktorým bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť oprávnenému sumu 2755,56,-eur s príslušenstvom.

Dňa 23.09.2005 bola medzi právnym predchodcom oprávneného (Slovenska sporiteľňa, a.s.,) a povinnou uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere č. 0179537026. Rozhodcovská doložka je súčasťou Všeobecných obchodných podmienok (bod 18.1, čl.39 spisu).

Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého táto rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka (v znení platnom v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy). Ustanovenie § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka len demonštratívny výpočet (arg. slovo „najmä“) uvádza, ktoré podmienky sú neprijateľné. Ide len o príkladný výpočet neprijateľných podmienok, a preto môže súd označiť za neprijateľnú podmienku aj inú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je preto aj tá, ktorá núti spotrebiteľa, aby sa všetky spory vzniknuté v budúcnosti z predmetnej zmluvy riešili v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským orgánom. Správnosť tohto názoru potvrdil aj zákonodarcu, ktorý túto podmienku zaradil do novelizovaného znenia ust. § 53 ods. 4 pod písm. r) Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 novelou zákona č. 568/2007 Z. z..

Odvolací súd dodáva, že uvedené ustanovenie vychádza z článku 3 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách upravujúci zoznam podmienok, ktoré sa považujú za nekalé. Takouto nekalou podmienkou je podľa uvedeného článku smernice aj podmienka upravená v písm. q), ktorej zmyslom je vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou. Odvolací súd považuje zmluvnú podmienku upravenú vo všeobecných obchodných podmienkach, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná, ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, za podmienku ktorá bráni tomu, aby na jej základe bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý by mohol byť exekučným titulom.

Postupom exekučného súdu nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom účastníkom konania, ani k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná, prípadne práva na súdnu ochranu zaručeného Ústavou Slovenskej republiky.

Posúdenie rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej zmluvnej podmienky je aj v súlade s ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv sa aplikuje výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, čo je v slade so smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ako aj judikatúrou Európskeho súdneho dvora. Ani v tejto časti odvolanie oprávneného nebolo opodstatnené.

Súd prvého stupňa správne postupoval, ak sa prioritne zaoberal otázkou platnosti rozhodcovskej doložky, pretože bez platnej rozhodcovskej doložky, uzavretej v súlade s príslušnými ustanoveniami Zákona o rozhodcovskom konaní, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu, neexistuje účinný a vykonateľný exekučný titul, čím nie je daný podklad pre vykonanie exekúcie.

Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa odvolací súd dopĺňa, že rozhodcovská doložka nespĺňa ani požiadavku písomnej formy v zmysle zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Podľa § 4 ods. 1, 2, 3 Zákona o rozhodcovskom konaní, rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve.

Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli.

Nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy možno nahradiť vyhlásením zmluvných strán do zápisnice pred rozhodcom najneskôr do začatia konania o veci samej v rozhodcovskom konaní o podrobení sa právomoci rozhodcovského súdu. Obsahom zápisnice je rozhodcovská zmluva podľa § 3.

Podmienku písomnej formy nespĺňa formálny odkaz v Zmluve o splátkovom úvere na všeobecné podmienky, s ktorými netransparentne splynula aj rozhodcovská doložka spolu s ostatnými zmluvnými dojednaniami formulárovej zmluvy.

Zmluva o splátkovom úvere neobsahuje zmienku o výslovnej dohode strán o riešení prípadných sporov formou rozhodcovského konania. Nedošlo ani k podpisu všeobecných obchodných podmienok zmluvnými stranami. Zo všeobecne formulovaného odkazu o tom, že dlžník sa oboznámil s obsahom predmetnej zmluvy a že súhlasí so všeobecnými podmienkami, nemožno nijako vyvodiť, že týmto bola prejavená nepochybná vôľa účastníkov zmluvy uzavrieť rozhodcovskú zmluvu a podrobiť sa prípadnému rozhodcovskému konaniu.

Ohľadne tvrdenia o povinnosti právneho predchodcu oprávneného podľa ustanovenia § 93b ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách ponúknuť svojím klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd dodáva, že k tomu už bolo vyslovené stanovisko Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení vydaným vo veci 2 M Cdo 1/12 dňa 31.01.2013. V tomto uznesení, v ktorom sa zamietlo mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora bolo zdôraznené, že ani ustanovenie § 93b zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách nezbavovalo právneho predchodcu oprávneného povinnosti predložiť povinnému návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy takým spôsobom, aby z neho bolo dostatočne zrejmé, že povinnému sa poskytuje možnosť voľby prijať alebo neprijať návrh na riešenie prípadných sporov výlučne v rozhodcovskom konaní a aby bolo z neho tiež zrejmé, že mu boli poskytnuté aj jasné a zrozumiteľné informácie, čo znamená riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Pokiaľ právny predchodca oprávneného takto nepostupoval, resp. takýto postup nebol oprávneným doložený listinami pripojenými k návrhu na exekúciu rozhodcovská doložka bola správne vyhodnotená ako neprijateľná. Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak mala byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená.

S prihliadnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 219 O.s.p. uzneseniu súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.